

SVENSKA KOMMUNALA MINORITETSSTYREN – Vad skapar deras framgångar?

Ett arbete om vad som skapar valframgångar för kommunala
minoritetsstyren

Marcus Steneröd
Kristoffer Lindström Larsson

Abstract

Kan kommunala styren påverka sin egen framgång och vilka faktorer är isåfall relevanta? Detta är uppsatsens frågeställning med fokus på svenska minoritetsstyren under mandatperioden 2014-2018 (N=92). Uppsatsen undersöker sambandet mellan minoritetsstyreskoalitionens valresultat och samma partiers nationella resultat. Detta påverkade (.302 $p=.02$ $n=57$) samtidigt som det inte var fullständigt. Därför testades andra potentiella faktorer samband med kommunala valframgångar. Företagsklimat (.326 $p<.01$ $n=72$) hade en signifikant korrelation samtidigt som trygghet, arbetslöshet och skolans utvecklings påverkan inte kunde påvisas. Vi fann att kommunstyrelseordförandens popularitet hade en signifikant korrelation ($n=69$) både med valresultatet för koalitionen (.25 $p=.019$) samt kommunens utveckling inom trygghet (.425 $p<.01$) och företagsklimat (.263 $p<.05$). Uppsatsen lyckas även utveckla modeller för att predicera styrens valframgångar. En omfattande modell med sex faktorer ($R^2 .231$, $p=.046$ $n=57$) och en mindre med tre faktorer ($R^2 .196$ $p=.012$ $n=57$).

Antal ord: 6962

Nyckelord: Minoritetsstyre, valframgång, rational choice, valfrågor

Innehållsförteckning

<u>1</u>	<u>INLEDNING</u>	<u>4</u>
1.1	INTRODUKTION	4
1.2	BAKGRUND	5
<u>2</u>	<u>TEORI</u>	<u>7</u>
2.1	TEORETISKT RAMVERK	7
2.2	HYPOTESER	10
<u>3</u>	<u>METOD</u>	<u>11</u>
3.1	METOD OCH MATERIAL	11
3.2	URVAL	12
3.3	OPERATIONALISERINGAR	14
3.3.1	KOMMUNPERFORMANCE	15
3.3.2	PERSON & PARTI	17
3.4	ANTAGANDEKONTROLLER	18
<u>4</u>	<u>RESULTAT</u>	<u>19</u>
4.1	HYPOTES 1	19
4.2	HYPOTES 2	20
4.3	HYPOTES 3a	20
4.4	HYPOTES 3b	21
4.5	HYPOTES 4	21
<u>5</u>	<u>ANALYS</u>	<u>23</u>
<u>6</u>	<u>SLUTSATS</u>	<u>25</u>
<u>7</u>	<u>REFERENSER</u>	<u>26</u>
<u>8</u>	<u>BILAGOR</u>	<u>30</u>

1. Inledning

1.1 Introduktion

Det politiska landskapet i Sverige har genomgått stora förändringar de senaste åren, vilket knappast har undgått någon med ett intresse för inrikespolitik. Populismen har tagit en allt större roll i den politiska debatten, våra folkvalda politiker figurerar numera på sociala medier för att sprida sitt partis hjärtefrågor och Sverigedemokraternas intåg har rubbat etablerade partiers tidigare samarbeten och strukturer (Elgenius & Wennerhag 2018)(SVT, 2018). En förändring i det svenska politiska landskapet har dock gått tämligen obemärkt förbi, fenomenet i fråga är det ökade antalet kommuner i landet som i dagsläget styrs av minoritetsstyren. Detta kommer vara denna uppsats fokus. Nationellt sett har nämligen minoritetsstyren de senaste 50 åren snarare varit en regel än ett undantag, men på kommunal nivå har antalet kommuner där fullmäktige inte förfogat över en egen majoritet varit tämligen få. (Wänström 2015).

Ambitionen för denna uppsats är både att den ska vara inom- och utomvetenskaplig. I dagsläget råder det nämligen en brist på forskning om minoritetsstyrda kommuner, och syftet med uppsatsen är därför bland annat att fylla denna lucka i den svenska statsvetenskapliga empirin. Samtidigt anser vi att detta ämne är av allmänt intresse. Detta eftersom det både kan hjälpa politiker och politiska partier inför kommunalval samt utveckla kunskaperna som finns gällande röstningsmönster.

Under mandatperioden 2014-2018 styrdes nästan en tredjedel av Sveriges kommuner av minoritetsstyren, och det är av stor relevans att undersöka hur väl dessa kommuner presterar för att utveckla förståelsen om huruvida detta kan vara ett framgångsrikt sätt att styra en kommun eller inte (Wänström 2015). Därmed kan denna uppsats resultat anses bära relevans för framtida forskning om svensk politik i stort. Uppsatsens syfte är alltså att via data ta reda på hur framgångsrika minoritetsstyren i Sveriges kommuner faktiskt var under mandatperioden 2014-2018. Detta undersöks sedermera genom att fokusera på en rad olika faktorer som tas upp i nästa stycke samt mer detaljerat i metoddelen.

Frågeställningen för denna uppsats blir därmed “Kan kommunala minoritetsstyren påverka sin egen framgång och vilka faktorer är isåfall relevanta?”

Uppsatsen bygger på tidigare teori samt sekundärkällors insamlade material gällande de faktorer som senare visas och som argumenteras för att de sannolikt kan vara relevanta. Vår ingångshypotes bygger på en tanke om att väljare både kan vara “logiskt” väljande och rösta utifrån hur väl ett styre faktiskt har utvecklat kommunen under perioden, men med en vetskap om diskussionen som för närvarande förs där många menar att politiken blir mer personifierad och personcentrerad. Oavsett hur väljare röstar utgår analysen från att de är rationella individer som röstar för att maximera sin egennytt. Faktorerna som studerats presenteras djupgående i metoddelen av uppsatsen. Sammanfattat handlar det om olika faktorer som delats upp i två “grupper”. Den första gruppen kallas “kommunperformance” och handlar om att hur kommunen presterar gällande skola, arbetslöshet, företagsklimat och trygghet påverkar hur framgångsrikt ett minoritetsstyre är. Den andra gruppen kallas “person & parti” och behandlar framgång för partier och om kommunpolitikens popularitet. Vidare tas en rad olika teorier kring minoritetsstyrda kommuner upp, exempelvis om vad som kan skapa stabilitet i styren samt hur individer väljer att placera sina röster nationellt och kommunalt. Uppsatsen avslutas med en presentation av de resultat som uppnåtts, en analys och diskussion av dessa samt ett resonemang om andra potentiella forskningsområden som rör ämnet.

1.2 Bakgrund

Historiskt sett har minoritetsstyrda kommuner varit ovanligt förekommande i den svenska politiken, medan det omvända har gällt på nationell nivå. Sedan enkammarriksdagen infördes i början av 1970-talet har Sverige i endast 8 av dessa cirka 50 år haft ett majoritetsstyre (Wänström 2015). Under många av dessa mandatperioder har däremot endast ungefär fem procent av kommunerna styrts av en minoritet. Detta har dock förändrats markant på senare tid. Under perioden 2014-2018 styrdes nästan en tredjedel av Sveriges alla 290 kommuner av en minoritet, och inför mandatperioden 2018-2022 ökade återigen antalet minoritetsstyrda kommuner (SKR 2022). Liknande tendenser går även att finna i regionerna och landstingens styren (Wänström 2015), men detta kommer inte undersökas närmare i denna uppsats.

Ända sedan 1800-talet har Sveriges lokala politiska administration förändrats genom flera omfattande reformer. En av de första reformerna innebar bland annat att Sveriges socknar ersattes av andra former av lokala styren, såsom köpingar och municipalstäder, och år 1952 reducerades antalet kommuner vilket ledde till att de gamla sockengränserna helt förlorade sin tidigare så viktiga roll. Kort därefter startade nya diskussioner om kommunsammanslagningar, då det ansågs att 1952 års Storkommunreform inte var tillräckligt omfattande (SKHI 2021). I början av 1970-talet verkställdes sedan ännu en stor kommunreform där antalet kommuner reducerades genom sammanslagningar, och landade till slut i det antal kommuner vi har idag, det vill säga 290. Diskussioner om ytterligare kommunsammanslagningar har sedan 1970-talet återkommit vid olika tillfällen, men utan att än så länge ha lett till ytterligare reformer (SKHI 2021).

Sveriges kommuner styrs genom kommunfullmäktige som är direktvalda av medborgarna i kommunen genom kommunalval som äger rum var fjärde år (SKR 2021), vilket innebär att väljarna har goda möjligheter till att påverka hur styret utför sina uppdrag. Kommunfullmäktige utgör kommunens högsta beslutande organ och representerar folket i kommunen och tar beslut i kommunens viktigaste frågor. Dessa beslut kan exempelvis handla om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. Det finns drygt 38 000 förtroendevalda i Sveriges 290 kommuner där merparten är fritidspolitiker och sköter sina uppdrag vid sidan av arbete eller studier (SKR 2021).

Kommunerna i Sverige är också naturligtvis olika varandra, vilket exempelvis beror på var i landet de är geografiskt placerade, dess storlek eller dess politiska historia. Exempelvis är Sveriges minsta kommun sett till befolkning Bjurholm, där kommunen 2021 hade 2 395 invånare medan Stockholm, som i tvär kontrast är Sveriges största kommun, befolkningsmässigt hade 978 770 invånare (SCB 2021). Medelvärde för befolkningen i alla Sveriges kommuner låg 2021 på 36 043 personer per kommun (SCB 2021). Det råder därmed strukturella skillnader mellan kommunerna, både historiskt samt gällande hur de styrs i praktiken (Gidlund & Westerlund 1982), men eftersom kommunerna i grund och botten har samma uppdrag kommer dessa skillnader i stort sett bortses från i denna analys.

Att en kommun styrs av ett minoritetsstyre innebär kortfattat att ett parti eller en koalition av partier styr utan att förfoga över en majoritet av mandaten i det högsta beslutande politiska organet (Wänström 2015). Att allt fler kommuner i dagsläget styrs av minoriteter beror bland annat på den framgång som Sverigedemokraterna åtnjutit på senare år, då deras intåg i den svenska politiken har inneburit allt fler blocköverskridande samarbeten, både på nationell och kommunal nivå. De blocköverskridande styrena har framförallt uppkommit eftersom partier har tenderat att vara negativt inställda till att samarbeta med Sverigedemokraterna (SVT Nyheter 2018). Kommunen har samtidigt ett ansvar för flera stora frågor inom allt från skola, vård och omsorg vilket gör det till en viktig och stor del av det svenska politiska systemet och viktig att få en djupare kunskap inom (SKR 2022).

2. Teori

2.1 Teoretiskt ramverk och tidigare forskning

Uppsatsen kan anses vara teoriutvecklande då den ämnar att utveckla kausala mekanismer för att förstå på vilket sätt de förklaringsfaktorer som nämns nedan redogör för hur väljare tenderar att rösta i kommunalval (Esaiasson et. al. 2012). Det går att kritisera denna ambition då forskare har en tendens att på ett konstlat sätt skapa mening och sammanhang i datan som de samlat in, det vill säga utforma en "dataanpassad teori" för att skapa kausala mekanismer som egentligen nödvändigtvis inte stämmer (Esaiasson et. al. 2012). Detta har vi försökt att hantera genom att förankra arbetet i tidigare utarbetade teorier och potentiella förklaringar.

Uppsatsen kan även anses vara teoriprovande då vi på förhand bestämde hur det tänkta orsaksmönstret var utformat och att vi inte anpassade vår teori till den empiriska datan (Esaiasson et. al. 2012). Detta ger uppsatsen mer tillförlitlighet och en högre validitet. Det teoretiska ramverk som nedan presenteras ligger framförallt till grund för den metodologi och de val som gjorts kring vilka förklaringsfaktorer som kan anses vara viktiga för hur väl en kommuns minoritetsstyre presterar under en mandatperiod, och därmed hur väljare röstar i kommande kommunalval. Uppsatsen ämnar även att uppnå en generaliserbarhet, på så sätt att de resultat som presenteras även kan stämma in på framtida kommunala minoritetsstyren i Sverige, och därmed även en god extern validitet.

Först och främst finns det incitament för att använda rational-choice-teorin som grund för denna uppsats på så sätt att den utgår från att aktörer, det vill säga väljarna i denna analys, är rationella individer som i kommunalvalet röstar på det parti som de på grund av individuella preferenser känner ett förtroende för (Herfeld 2018). Denna teori kan dock kritiseras då den erbjuder en förenklad tolkning av individens beslutsfattande och kontextuella faktorer som exempelvis tillfälliga känslotillstånd bortses. Vid en kvantitativ statistisk analys kan det dock hävdas att antalet kontextuella faktorer är tämligen få och därmed är rational-choice-teorin fortsatt relevant.

Anledningen till väljarnas förtroende för ett visst parti kan differera och exempelvis bero på en stark tilltro till individer såsom kommunstyrelsens ordförande, eller specifika sakfrågor såsom arbetslöshet, skolan, trygghet eller företagsklimat i kommunen. Väljarna kan även rösta ideologiskt, det vill säga på det parti som de känner mest samhörighet med gällande allmän politiska åskådning (Holmberg & Oscarsson 2016). Via rational-choice-teorin utgår vi även ifrån att rationella väljare röstar på de partier som varit framgångsrika under den tidigare mandatperioden, det vill säga belönar dessa kommuner genom att de får fler röster i nästkommande val. De förklaringsfaktorer som nedan förklaras med hjälp av teorier har således delvis försökt undersöka ifall det går att dra den slutsatsen.

Inför varje val är olika frågor centrala i den politiska debatten, och det parti som väljarna anser ha bäst lösning på den fråga som är viktigast för varje individ tenderar att bli det parti individen röstar på i det nationella valet. I en artikel från 2016 presenteras de valfrågor som väljarna ansåg vara viktigast inför valet 2014 (Holmberg & Oscarsson 2016), och denna uppsats fokuserar därför på vissa av dessa frågor för att undersöka hur väl kommunerna lyckades tillgodose väljarnas önskemål kring dem. Vi fann även de valfrågor som var viktigast för väljarna inför valet 2018 (Novus 2022), och inkorporerade dessa till de faktorer som nedan presenteras som förklaringsfaktorer för hur framgångsrikt kommunala minoritetsstyren var under mandatperioden 2014-2018. Dessa faktorer baseras även på den ovan nämnda rational-choice-teorin, på så sätt att uppsatsen utgår från att alla väljare är rationella individer som röstar på det parti som bäst kan tillgodose individens egennyttan.

De valfrågor denna uppsats har undersökt presenteras mer genomgående senare i uppsatsen och handlar om valfrågorna "Lag och ordning", som vi valt att mäta genom data från trygghetsundersökningar genomförda i kommunerna, samt "Skola och utbildning" (Novus 2022) som mätts genom ett index gällande kommunens skolresultat. Även företagsklimat och andelen arbetslösa i kommunerna har undersökts för att söka en korrelation mellan hur dessa frågor tillgodosätts och hur väljarna röstade i nästkommande kommunalval. Dessa två faktorer valde vi att undersöka då vi ansåg att de gick in under valfrågan "Landets ekonomi." (Novus 2022) Företagsklimat bedömer vi också är relevant för det går att påverka till stor del av kommunen. Arbetslösheten kan potentiellt påverkas av kommunen, men påverkas potentiellt mer av andra faktorer. Alla dessa nämnda förklaringsfaktorer presenteras mer

ingående nedan som en del av gruppen “kommunperformance”. Där resoneras också vidare kring kommunernas möjligheter att påverka utvecklingen inom dessa områden.

I gruppen “person & parti” har bland annat korrelationen mellan hur väljare väljer att rösta nationellt och kommunalt undersökts, det vill säga om väljare röstar likadant eller om det förekommer en delning av individens röster genom att de placeras på två olika partier. Om sambandet mellan valframgångar på nationell och kommunal nivå är högt skulle det potentiellt få stora konsekvenser för denna uppsats. Det skulle synliggöra att väljarna inte nödvändigtvis är särskilt intresserade av kommunal sakpolitik eller är väldigt ideologiskt styrda i sitt val. Kommunpolitikens relevans skulle potentiellt också kunna ifrågasättas i partierna. Relevansen av en undersökning på kommunal nivå borde isåfall också ifrågasättas. Därför undersöktes detta också i uppsatsen, det vill säga för att avgöra om denna undersökning skulle bära relevans överhuvudtaget. I valet 2018 mättes exempelvis ett nytt rekord för röstdelning i Sverige då cirka en tredjedel av väljarna röstade på minst två olika partier i de lokala, regionala och nationella valen (Berg, Erlingsson & Oscarsson 2019). Detta tyder på att röstdelning var vanligt förekommande och i denna uppsats testas således vilka faktorer som kan ligga bakom detta. Samtidigt betyder inte detta att det nödvändigtvis finns en skillnad i resultat på nationell och kommunal nivå, utan endast att det finns incitament för det. Studier visar dock även att väljare i större utsträckning röstar ideologiskt än gällande sakfrågor (Holmberg & Oscarsson 2016), vilket som nämnt ovan även kommer diskuteras i denna uppsats.

Vidare undersöks i uppsatsen vilken roll kommunstyrelsens ordförande har i minoritetsstyren och om dennes popularitet kan leda till ett framgångsrikt styre trots en avsaknad av majoritet i kommunen. En del väljare tenderar att rösta på personer, såsom partiledare, snarare än på partiet i sig (Ohr & Oscarsson 2003). Denna teori om politiska ledare appliceras till kommunstyrelsens ordförande då det kan argumenteras för att denne kan anses vara motsvarigheten till en kommuns politiska ledare. Teorin visar därmed att det verkar troligt att de kriterier väljarna använder sig av för att komma fram till sin röstning gradvis kommer att förskjutas mot de politiska kandidaternas egenskaper, snarare än att titta på vilket parti de representerar (Ohr & Oscarsson 2003).

Det finns ett flertal teorier som visar att anställda arbetare får större självförtroende och därmed "blomstrar" i sin arbetsroll genom att uppnå högre arbetsmässiga resultat om de får större förtroende från sina överordnade. Mellanmänskligt förtroende kan anses vara en mycket viktig komponent i arbetsrelationer, då den betrodda blir medveten om förtroendegivarens positiva förväntningar, som signalerar att den betrodda parten är pålitlig och kompetent (Chen, Liu & Zhu 2019). Vi anser att detta även kan appliceras på kommunala politiker på så sätt att de får självförtroende av väljarnas förtroende, det vill säga genom personkryss i kommunalvalen. Därmed kan de politiska ledarna känna sig mer pålitliga och kompetenta, och att de har goda möjligheter att genomföra handlingskraftiga politiska beslut vilket kan leda till ett framgångsrikt kommunalt minoritetsstyre.

Styren som inte fått stöd av en majoritet av kommunens väljare tror vi därför kan gynnas desto mer av att kommunstyrelsens ordförande har fått ett stort förtroende för sitt egna uppdrag för att leda styret. Det kan därmed hävdas att en mer populär kommunstyrelseordförande kan leda till ett mer framgångsrikt minoritetsstyre då denne, på grund av dess visade förtroende, intar en roll som även är förtroendeingivande för väljarna i kommunen och internt i styret, vilket påverkar hur väljarna röstar i nästa kommunalval. Detta trots att resultaten som kommuner presenterar gällande exempelvis skolresultat och trygghet i många fall inte har förbättrats finns det incitament som pekar på att kommunstyrelsens ordförande ändå kan få fortsatt förtroende, just på grund av dennes popularitet och förtroende från föregående kommunalval.

2.2 Hypoteser

- 1)** Resultat i kommunala val är relaterade till resultat i nationella val
- 2)** Väljarna belönar kommunala styren som är framgångsrika under mandatperioden
- 3a)** Kommunstyrelseordförandens popularitet påverkar valframgångar
- 3b)** Kommunstyrelseordförandens popularitet påverkar kommunens utveckling
- 4)** Kombinerat kan dessa faktorer bidra till att förklara ett minoritetsstyres framgångar

3. Metod

3.1 Metod och material

Denna kvantitativa statistiska uppsats har en förklarande ambition om vilka faktorer som kan utgöra ett framgångsrikt kommunalt minoritetsstyre och bygger främst på sekundära källors insamlade data samt tidigare teori. För att undersöka vilka av ovan nämnda potentiella faktorer som eventuellt påverkar minoritetsstyrets framgång har vi försökt hitta lämpliga och representativa metoder och data för respektive kommun. Vi utgår från grundtanken att väljare i teorin röstar på de politiker som de tror kan hjälpa kommunen att göra framsteg och vidareutvecklas med förbättringar på bäst sätt. För att undersöka detta har vi samlat ett antal relevanta indikatorer under samlingsnamnet "Kommunperformance". De faktorer vi ämnar att undersöka för att representera detta är skola, näringsliv samt trygghet och arbetslöshet i kommunerna. Vi tror dessa indikatorer är relevanta och representativa, men samtidigt är de dessvärre inte alltäckande. Detta beror framförallt på att vi har begränsade resurser och möjligheter till att samla in mer omfattande data. Vi anser dock att detta kan ge en gynnsam fingervisning gällande en befolknings rationalitet när de väljer parti.

De resterande relevanta indikatorerna som använts för denna analys har samlats i gruppen för faktorer som kallas "Person & parti". De faktorer som där analyseras närmare handlar snarare om vilka som faktiskt styr i kommunerna snarare än de resultat som kommunerna uppnår. Först och främst undersöker vi om det finns en korrelation mellan hur väljare väljer att rösta i det kommunala och nationella valet. Om det visat sig att väljare i stor utsträckning röstar på samma parti i båda valen hade denna uppsats eventuellt varit överflödig, men då det till viss del visade sig att väljare snarare röstade på det parti som de ansåg kunde gynna kommunen bäst i det kommunala valet är denna analys av stor relevans. För övrigt undersöks i "Person & parti" vem som var kommunstyrelsens ordförande, hur många personkryss denne fick i valet 2014 och om dennes popularitet bestod efter mandatperioden. Vi sätter även själva partierna under luppen, genom att försöka ta reda på vilka partier som tenderat att vara mest framgångsrika i minoritetsstyrda kommuner under perioden 2014-2018.

Vi anser att denna uppsats har god validitet på så sätt att det råder en överensstämmelse mellan våra teoretiska definitioner och våra operationella indikatorer, samt att vi mäter det vi påstår att vi mäter (Esaiasson et. al. 2012). Reliabiliteten för denna uppsats kan naturligtvis ifrågasättas då en del av datan som samlats in har skett manuellt. Risken för osystematiska fel i uppsatsen kan därmed inte helt bortses från, men efter att vi noggrant gått igenom datan ett flertal gånger anser vi att risken trots allt är relativt låg. Detta innebär att vi själva känner en stark reliabilitet för uppsatsen. Uppsatsen ämnar även, som nämnt ovan, att uppnå en generaliserbarhet, då de resultat som nedan presenteras även kan stämma in på framtida kommunala minoritetsstyren i Sverige. Därmed kan uppsatsen anses ha en god extern validitet.

3.2 Urval

Antalet kommuner som styrs av en minoritetskoalition har som nämnt i introduktionen drastiskt ökat de senaste mandatperioderna i takt med att de tidigare höger-vänsterblocken luckrats upp med ett tredje alternativ som vuxit allt större, det vill säga Sverigedemokraterna. Att en kommun styrs av ett minoritetsstyre innebär som nämnt ovan att ett parti eller flera partier via koalitioner styr, men utan att förfoga över en majoritet av mandaten i det högsta beslutande politiska organet. Under perioden 2014-2018 styrdes nästan en tredjedel av Sveriges alla 290 kommuner av en minoritet.

Vår ambition med denna uppsats har förövrigt varit att vara så täckande som möjligt med så tillförlitliga resultat som det går. Därför kommer samtliga kommunala minoritetsstyren ingå i analysen till den grad som är möjligt. Vi har således haft med alla minoritetsstyren som styrde i Sverige under mandatperioden 2014-2018 men sedan uteslutit det totala antalet kommuner som under mandatperioden, i olika former, bytte ut de styrande partierna. Av de 92 kommuner som styrdes av en minoritet 2014-2018 kommer vi således fokusera på 72 av dessa, det vill säga de styren som förde sin politik i kommunen under hela mandatperioden. Detta eftersom vi anser att ett minoritetsstyres framgång endast kan undersökas om de fått denna möjlighet. Vi anser att detta leder urval av analysenheter leder till en god intern validitet för uppsatsen.

Den geografiska spridningen av minoritetsstyrens förekomst är relativt bred. I Uppsala län var 63% av länets styren minoritetsstyren vid mandatperiodens start. Bara Gotlands och Östergötlands län saknade helt kommunala minoritetsstyren. Andelen av respektive läns kommuner som styrdes av minoritetsstyren vid mandatperiodens början har sammanställts och går att finna bifogat i bilaga 1 (SKR 2019).

Storleken på minoritetsstyren i Sveriges kommuner, det vill säga hur stor andel av kommunens mandat som styret innehade 2014-2018, låg i genomsnitt på cirka 45-46%. Detta tyder på att de flesta minoritetsstyren under perioden låg relativt nära 50%-strecket, alltså inte speciellt långt ifrån att inneha en majoritet (SKR 2019). Det finns dock en del fall med mycket få mandat, men som ändå lyckats bli ett minoritetsstyre. Ett exempel på detta är Uppvidinge, som var den kommun där de styrande partierna hade lägst andel mandat bland alla styren. Detta då Centerpartiet och Kristdemokraterna som ingick i minoritetsstyret endast innehade 11 av 41, cirka 27%, av kommunens mandat 2014-2018 (SCB 2021). Det hade kunnat vara relevant att undersöka om andelen mandat för minoritetsstyret i kommunen påverkar deras möjlighet till att föra en framgångsrik kommunalpolitik, men detta kommer vi inte analysera närmare. Anledningen till detta val är framförallt avsaknaden av plats i själva uppsatsen.

Antalet partier som utgjorde styret i de minoritetsstyrda kommunerna under mandatperioden 2014-2018 varierar en del. Endast fyra kommuner hade minoritetsstyren med ett enda parti som styrde under perioden, och i alla dessa fall var det Socialdemokraterna som själva utgjorde styret. 13 kommuner styrdes av två partier, 20 kommuner styrdes av tre partier, 23 kommuner styrdes av fyra partier och resterande 12 kommuner styrdes av fem eller fler partier. Huruvida antalet partier som ingick i minoritetsstyret, eller hur koalitionen var utformade, påverkar hur framgångsrikt styret sedermera var kommer inte undersökas närmare i denna analys, men det hade naturligtvis kunnat vara intressant att titta närmare på i en framtida undersökning. I 15 av våra valda 72 minoritetsstyren ingick partier som inte var med i riksdagen under mandatperioden 2014-2018 och därför utesluts dessa 15 kommuner från analysen gällande nationellt och kommunalt valresultat (Valmyndigheten 2021).

Vid de fall där samtliga av våra valda 72 minoritetsstyren inte ingår som underlag vid testande av en faktor kommer detta att tydligt framgå och valet förtydligas under respektive faktor i operationaliseringsdelen nedan. För att räknas som ett minoritetsstyre ska kommunstyreskoalitionen under perioden haft mindre än 50% av de tillsatta mandaten i kommunfullmäktige. Detta blir relevant gällande exempelvis Lilla Edet där styret egentligen är ett minoritetsstyre med 15 av 31 mandat, men 2 av dessa 31 mandat tillsattes aldrig (SCB 2021) vilket innebär att styret i praktiken samlat en majoritet i fullmäktige och därmed bör betraktas som ett majoritetsstyre. För att styret ska ha fått chansen att utvecklas under en hel mandatperiod och för att följande faktormätningar ska vara representativa för samma styre kommer, som nämnt ovan, minoritetsstyren som under perioden bytt styre eller omformerats att utgå ifrån jämförelserna.

En liknande frågeställning som tas upp i denna uppsats hade eventuellt även kunnat appliceras på andra länder med kommunala system, som exempelvis någon av våra nordiska grannar. Finland, Danmark och Norge är tre exempel på länder med kommunala system, men med strukturella skillnader i hur de styrs i praktiken (Lithander 2021). Detta hade kunnat vara relevant att undersöka, men denna uppsats är endast fokuserad på ett fall, det vill säga Sverige. En stor anledning till detta val är att både Finlands och Norges kommunstruktur kännetecknas av många relativt små kommuner (Forsgren 2011). Båda dessa länder har fler kommuner än Sverige trots att ländernas befolkning nästan är hälften så stor som Sveriges (Kronvall 2022). Det är därför inte speciellt relevant att jämföra dessa länders kommuner med Sveriges, då skillnaderna på kommunstrukturen mellan länderna är så pass signifikant.

3.3 Operationaliseringar

Det kan hävdas att begreppsvaliditeten i denna uppsats har en risk att försvagas då vi inte tydligt går igenom begreppens teoretiska definitioner. Vi anser dock inte att konkreta definitioner är nödvändiga att precisera i denna text då de begrepp som tas upp är tämligen självförklarande och allmängiltiga. Dock kommer en rad operationaliseringar presenteras nedan som förklarar de olika faktorerna vi utifrån tidigare teori valt som förklaringsfaktorer för hur framgångsrika minoritetsstyrda kommuner var under mandatperioden 2014-2018. Därmed hävdar vi att resultatvaliditeten för denna uppsats kan anses vara god. Fokus ligger

genomgående inom “performancefaktorerna” på utvecklingen som skett under perioden. Det är också dessa skillnader som ligger till grund för att besvara vår frågeställning och undersöka våra hypoteser.

Det deskriptiva för respektive faktor finns bifogat i tabell 1 i slutet av avsnittet.

3.3.1 Kommunperformance

Utveckling inom skola

Kommunernas utveckling inom skola mäts genom Skolverkets (2022) egna data för åren 2014 och 2018. För att få fram jämförbar data mellan kommuner med fokus på utveckling för egna kommunen, snarare än relativt till andra kommuner, utgår vi från ett antal olika faktorer. Varje kommuns värden på följande faktorer summerades; genomsnittliga meritvärde i årskurs 9, (min 0, max 340) andelen som var behöriga till yrkesprogram inför gymnasiestart (min 0, max 100) och andel med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne (min 0, max 100). Kommunernas totala resultat år 2018 jämfördes med 2014 för att mäta utvecklingen under mandatperioden. Om värdet ökat tyder det på en positiv utveckling. Kommunens möjlighet att påverka utvecklingen för skolan får beskrivas som relativt stor med det kommunala huvudmannskapet, samtidigt som det naturligtvis kan finnas en stor nationell påverkan med lagstiftning och myndighetsutövande.

Utveckling inom trygghet

För att mäta kommunernas utveckling gällande trygghet utgår uppsatsen från Sveriges Kommuner och regioners sammanställning (SKR 2022) gällande flera olika trygghetsfaktorer. De faktorerna som ingick i datasetet var “Anmälda våldsbrott”, “Anmälda stöld och tillgreppsbrott” och “Anmälda brott om skadegörelse.” Samtliga är standardiserade ned till antal per 1000 invånare. Dessa respektive faktorer har vägts ihop till en total för respektive kommun. Standardiseringen gör att det blir jämförbart mellan kommunerna. Det går naturligtvis inte att räkna med att alla brott anmäls eftersom benägenheten att anmäla brott är långt ifrån hundra procent i samhället och benägenheten att anmäla kan variera från kommun till kommun. Dessa siffror går därmed inte helt att säkerställa, men vi kan endast utgå från den data som finns och vi anser att detta mått av trygghet är det mest relevanta för

denna undersökning. Andra faktorer finns också tillgängliga i SKR:s mätning, som exempelvis upplevd otrygghet och oro. Dessa siffror är dock bristfälliga då det saknas uppgifter för flera kommuner som valt att inte delta. Vår oro utöver att det då blir svårare att generalisera potentiella upptäckter var även att det kunde finnas ett mönster bland vilka som inte deltog. Därför kommer denna faktor exempelvis inte ingå i denna analys. Även BRÅs mätning kring upplevd otrygghet och oro uppvisade brister för vårt ändamål eftersom den under perioden bytt metod.

För att få fram hur utvecklingen sett ut gällande otrygghet jämförde vi kommunernas resultat år 2014 med 2018. Ett minskat värde betyder därmed en positiv utveckling i tryggheten. Det finns en tendens att större kommuner, som exempelvis Solna och Göteborg, upplever en större otrygghet än mindre kommuner (SKR 2015; SKR 2019). Vad detta beror på kommer dock inte analyseras närmare i denna text. Gällande kommunens utveckling inom trygghet går det att resonera kring kommunens egna möjligheter till att påverka utvecklingen eftersom både den lagstiftande och polismyndigheten ligger på en nationell nivå. Samtidigt finns det trygghetsinsatser som kommunerna kan jobba med, exempelvis genom trygghetsvärdar eller stadsplanering (Trelleborgs Kommun 2021)(Boverket 2022).

Utveckling inom näringsliv

För att mäta kommunens utveckling relaterat till näringsliv har vi utgått från Svenskt Näringslivs (2021) enkätsammanställning kring företagsklimat. Den används flitigt även av kommuner som en uppskattning på hur det går med deras näringslivsarbete. (Vellinge 2020) (Stockholm 2020) Här har vi valt att utgå ifrån hur de företagare som besvarar den utskickade enkäten betygsätter företagsklimatet i kommunen, där jämförelsen är mellan 2015-2019. Åren är valda eftersom enkäterna skickas ut direkt i början av året (exempelvis 2015) där ett potentiellt nytt styres möjligheter att påverka rankingen får bedömas som svaga. Skalan som Svenskt Näringsliv i denna undersökningen använder sig av sträcker sig från 1-6, där 6 är bästa möjliga betyg.

Näringslivets utveckling i en kommun blir ofta relaterat till faktorer som kommunen kan styra över. Undersöker man exempelvis svenskt näringslivs frågor vilka kan användas som en fingervisning på relevanta faktorer benämns infrastruktur, utbildning, kompetens men även

frågor relaterat till handläggningstider och kommunens inställningar samt upphandlingar. Även här har kommunen viss möjlighet att påverka.

Utveckling inom arbetslöshet

Datan utgår ifrån Kommuner och Landstings (2022) databas gällande andelen arbetslösa i kommunen för åren 2014 och 2018. I detta set räknas den andel av befolkningen som är mellan 18 och 64 år som inte har en sysselsättning. För att mäta utveckling jämförs andelen för 2014 och 2018. Skulle siffrorna öka tyder detta på en negativ utveckling.

Kommunen kan genom att locka till etableringar av myndigheter, företag och genom arbetsmarknadsinsatser påverka arbetslösheten. Samtidigt kan det också anses påverkas till stor del utifrån av exempelvis konjunktur och andra kommuners agerande. Att kranskommuner till storstäder direkt påverkas av dessa kommuners agerande går inte att utesluta, vilket också skapar viss kontaminering och svårighet att avgöra om det faktiskt är kommunens egna styre som påverkat utvecklingen.

3.3.2 Person & Parti

Insamling gällande kommunstyrelsens ordförande

Har samlats in genom Sveriges Kommuner och Regioners sammanställning (2022) kring vilka som satt som kommunstyrelsens ordförande under mandatperioden 2014-2018.

Popularitet för kommunstyrelsens ordförande

För att mäta kommunstyrelsens ordförandes popularitet tog vi fram data som utgår från hur många väljare som valde personen i fråga i valet 2014. Detta görs genom att utifrån valmyndighetens siffror ta antalet personkryss på kandidaten i fråga i valet 2014 och dela på antalet totala giltiga röster som avlades i samma val. (Valmyndigheten 2019)(Valmyndigheten 2021) Vid fall där styrelseordföranden har bytts ut under mandatperioden vi ämnat att undersöka kommer personen i fråga inte att vara med i underlaget. Detta då den inte har suttit som kommunstyrelseordförande under en hel mandatperiod och därmed inte är representativ. På samma sätt som att byte av styre under mandatperioden också har uteslutits, som kommenterats tidigare i detta urvalet, finns därför istället 69 kommuner med.

Framgång för partier

Den beroende variabeln som vi undersöker är framgång för partier. Framgång är naturligtvis ett relativt koncept som är svårt att precisera och definiera. I denna uppsats utgår vi från definitionen att partier är röstsökande och eftersträvar att få fler väljarröster i kommande val, en operationalisering som vi känner oss säkra med. Detta tar vi fram genom valmyndighetens siffror på koalitionen totala andel av rösterna i valet 2014 i jämförelse med efterföljande valet 2018. På så sätt får vi fram ett mått av vad väljarna tyckte om styret och därmed koalitioner framgång som minoritetsstyre.

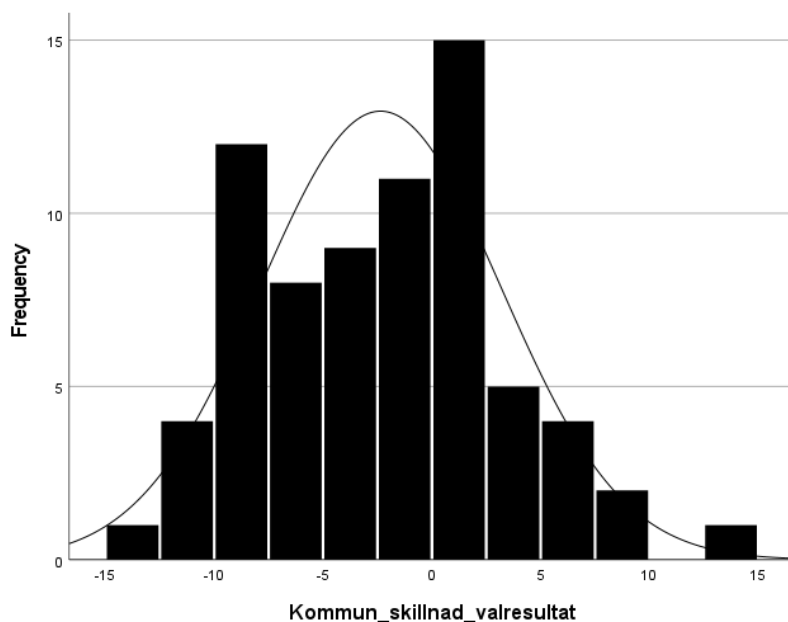
Tabell 1. *Deskriptiv statistik för faktorerna.*

Descriptives

	Descriptive Statistics								
	N Statistic	Minimum Statistic	Maximum Statistic	Mean Statistic	Std. Deviation Statistic	Skewness		Kurtosis	
						Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error
Kommun_skillnad_valres ultat	72	-14.69	12.61	-2.3582	5.54433	.215	.283	-.303	.559
KSO_kryss	69	.65	13.11	4.1326	2.96376	1.470	.289	1.564	.570
Trygghet_ny	72	-23.30	19.60	-4.3958	7.97756	.200	.283	.873	.559
Företagsbetyg_skillnad	72	-.79	.82	.1240	.26979	-.401	.283	1.369	.559
Nationell_skillnad_valres ultat	57	-8.64	4.24	-1.6547	2.47273	-.199	.316	.121	.623
Trygghetsmatning	72	-143.00	123.00	-5.1250	44.50730	-.120	.283	1.277	.559
Arbetslöshet	72	-3.10	3.30	-.5514	1.16135	.511	.283	.931	.559
Skolframgångar	72	-44.60	58.70	10.3500	21.67588	-.358	.283	.300	.559
Andel_mandat	72	27.00	49.00	45.5972	3.85534	-1.954	.283	6.276	.559
Valid N (listwise)	54								

3.4 Antagandekontroller

Vår beroende variabel, minoritetsstyrets valframgångar (kommun_skillnad_valresultat) hade också god spridning i resultaten. Spridningen går att se i följande histogram. (M = -2.36 SD= 5,544 N= 72) som visade på god spridning vilket visualiseras i figur 1.

Figur 1. Histogram över spridningen för minoritetsstyrens valresultat i efterföljande val.

För att undersöka våra antaganden för att utföra våra korrelationsanalyser och multipel linjär regressionsanalys tittade vi vidare på andra antaganden gällande multikollinearitet, outliers, linjäritet och homoskedasticitet. Inget av de olika oberoende variablerna uppnådde en korrelation på över .4, vilket är markant under cutoff-värdet som vi satt till .7 (Pallant 2020). Även VIF värdena ansågs godkända med samtliga värden mellan 1.083 och 1.368. Detta långt under värdet på 10 som vi hade valt som cutoff-värde. Toleransvärdena prövades också och låg samtliga mellan .923 och .731, vilket också anses vara godkänt då det är över multikollinearitetsgränsen på .1 (Pallant 2020). VIF-värdena låg samtliga inom ramen 1-1.2, långt under det värdet på 10 som vi valt som cutoff-värde (Pallant 2020).

För att kontrollera för outliers gjordes en normal pp-plot of regression standardiserade residualer där inget markant avvikande fall framstod. Även en scatterplot med predicerat värde utfördes, inte heller här framstod det som att något av fallen var utanför ramarna eller problematiskt (Tabachnick and Fidell 2013 i Pallant 2020).

4. Resultat

4.1 Hypotes 1

För att pröva vår hypotes att kommunala valresultat är kopplade till nationella valresultat genomförde vi en korrelationsanalys där vi testade skillnaden i valet 2014 för minoritetsstyret i jämförelse med deras resultat i efterföljande val, både för kommunens nationella valresultat och kommunens kommunala valresultat. Detta för samtliga 57 kommuner där alla partier i styret också fanns representerade i riksdagen.

Det nationella och kommunala valresultatet uppnådde en signifikant korrelation ($p = .02$) med $R = .306$. Detta betyder att det nationella valresultatet till viss grad påverkar det kommunala valresultatet, samtidigt som en stor del av variationen i kommunala valresultatet återstår att förklara.

4.2 Hypotes 2

För att pröva hypotesen att väljare är rationella röstare och belönar styren som under mandatperioden genomför förbättringar undersöktes korrelationen mellan de följande "performanceindikatorerna"; trygghet, företagsbetyg, arbetslöshet och skolan, och styrets kommunala valresultat.

Tabell 3. Performanceindikatorers korrelation med kommunala valframgångar.

	R
Trygghet	.015
Företagsbetyg	.326**
Arbetslöshet	-.050
Skolan	-.150

** $p < .01$

Här uppnådde endast företagsbetyg signifikans med en korrelation på .326. De andra faktorerna, exempelvis skolan, hade en korrelation på .15 fast med $p > .2$ vilket betyder att vi inte kan utesluta att resultatet är tack vare slumpen.

4.3 Hypotes 3a

För att undersöka om en populär kommunstyrelseordförande (KSO) påverkar valresultatet i efterföljande val undersökte vi ifall det finns en korrelation mellan populariteten för kommunstyrelseordföranden 2014 och valresultatet 2018. Korrelationen uppgick till .25 och uppnår en signifikans på $p = .019$. Detta betyder att det finns visst samband mellan minoritetsstyrets kommunstyrelseordförande och styrets framgångar i nästkommande val.

4.4 Hypotes 3b

Därefter vill vi undersöka grunderna till detta. Hypotesen här utgår från att populära kommunstyrelseordförande trots minoritetsstyre får en större legitimitet att styra än mindre populära. Isåfall skulle potentiellt också kommunens utveckling i performancefaktorerna korrelera med kommunstyrelseordförandens popularitet.

Därför genomförde vi en korrelationsanalys på kommunstyrelsens ordförande och performancefaktorerna. Samtliga siffror finns i tabell 4 nedanför. Både Trygghet- och Företagsbetyg uppnådde en signifikant korrelation med kommunstyrelseordförandens popularitet.

Tabell 4. *Performanceindikatorers korrelation med KSOs popularitet*

	R
Trygghet	.425**
Företagsbetyg	.263*
Arbetslöshet	-.049
Skolan	-.137

* = $p < .05$
** = $p < .01$

4.5 Hypotes 4

Tabell 5. *Resultat samtliga faktorer*

Modellens värde, $R^2 = .231$. $p = .046$

	<i>B</i>	<i>sr²</i>
Nationellt	.641*	.075
KSO	.319	.021
Trygghet	.046	.003
Företagsbetyg	4.684	.045
Arbetslöshet	-.115	.001
Skolframgångar	-.045	.029

* = $p < .05$

Endast en bidrog signifikant till modellen, det var nationellt valresultat.

Därefter ville vi undersöka ifall vi kunde göra en mer koncis modell som fortfarande var användbar. Vi ville också försöka undvika att få ett missvisande högt R-värde som ett resultat av för många faktorer (Pallant 2020). I denna modellen ingick endast de faktorer som i tidigare tester uppnått signifikans. Dessa var “nationellt valresultat”, “KSO Kryss” och “Företagsbetyg”.

Endast relevanta faktorer

Tabell 6. *Tabell för Modellens resultat*

Modellen uppnådde ett R² värde på .196, $p = .012$

	<i>B</i>	sr ²
Konstant	-3.33	
Nationellt valresultat	.563	,07
KSO	.314	,03
Företagsbetyg	4.88	,05

* = $p < .05$

** = $p < .01$

Trots att modellen var signifikant var ingen av de individuella faktorerna signifikant bidragande till modellen. Med endast tre faktorer istället för sex uppnådde denna modellen ett R² värde på .196, något lägre än de .231 för den mer omfattande modellen. Samtidigt blev signifikansvärdet desto högre och mindre faktorer behövdes.

5. Analys

Det går att dra flera användbara slutsatser utefter de resultaten som framkommit. Utvecklingen på nationell nivå korrelerar till viss del med det kommunala resultatet, samtidigt är sambandet inte fullständigt och en stor del återstår att försöka förklara valresultatet 2018. Det går i enighet med den information som vi utgick ifrån som uppvisar att den stor del av väljarna röstdelar, det vill säga röstar på olika partier i olika val. Det är också tacksamt för vår uppsats fortsatta ambition. Hade nationellt valresultat haft ett väldigt högt samband med kommunalt hade de kommunala faktorernas påverkan, såväl "performanceindikatorer" och personliga, kunnat omfattande ifrågasättas.

Även gällande huruvida väljare är rationella i sitt val fann vi intressanta resultat. Att väljare tenderar att belöna de minoritetsstyren där företagsklimatet har förbättrats är delvis i linje med vad vi hade förutspått, samtidigt är företagsklimat inte den av de olika performancefaktorerna som vi hade förväntat oss skulle ha störst påverkan. Flera andra faktorer rankade högre i väljarnas prioriteringar inför valet, som exempelvis skolan. Därför blev det desto mer anmärkningsvärt att en positiv utveckling i skolan hade en negativ korrelation med valresultatet. Den negativa korrelationen var inte signifikant, men likväl intressant att ha med sig framöver ifall man gör mer omfattande studier med fler fall genom att exempelvis inkludera flera tidigare val. Att inte heller trygghet eller arbetslöshet påverkade det kommunala valresultatet på en signifikant nivå är också intressant. Potentiellt kan detta vara relaterat till de diskussioner som vi tidigare förde gällande huruvida väljarna bedömer att kommunens framgångar är tack vare det kommunala styret och dess insatser. Företagsklimatet kanske upplevs som tydligare kopplat till kommunens arbete och därigenom styrets insatser än de andra faktorerna. Arbetslöshet resonerade vi också tidigare var en sådan faktor som ofta påverkas av mer omfattande omständigheter än kommunen kan rå för, särskilt när det är större "svängningar", exempelvis finanskriser. Upplevelsen av trygghetsfrågan kan också vara en sådan fråga som inte upplevs av väljarna som kommunalt ansvar, utan att det snarare anses vara ett nationellt problem. Samtidigt leder detta vidare till de resultat som vi fick på efterföljande hypotes (3a).

Att kommunstyrelsens ordförande har potential att påverka utvecklingen i kommunen är inte en revolutionerande upptäckt. Att populära kommunstyrelseordföranden som får styra under en mandatperiod är kopplat till att styret växer i nästkommande val är desto mer intressant. Det kan även anses vara ett resultat på att väljare i relativt stor utsträckning snarare röstar på personer som representerar partier än själva partiet i sig. Vi framförde även en teori om att det kan bero på att populära kommunstyrelseordförande känner ett större mandat att styra, trots att partierna styr med minoritet, och därmed får mer saker gjorda. Detta ville vi också undersöka och hittade ett högt samband med både utvecklingen för tryggheten (.425**) och företagsklimatet (.263*). Detta motbevisar till viss del den teori vi tidigare hade gällande att styret inte kan påverka trygghet. Samtidigt behöver det inte betyda att väljarna uppfattar den påverkan och belönar därefter. Företagsklimatet undersöks dock genom företagares subjektiva upplevelse av utvecklingen, det skiljer sig från exempelvis trygghet som mäts genom objektiva anmälda händelser.

Att kommunstyrelsens ordförandes popularitet signifikant korrelerar med flera positiva utvecklingsområden kan bero på att handlingskraftiga politiker generellt får fler kryss i kommunalval. Alternativt kan det innebära att politiker med konkreta åtgärdsförslag och agendor för hantering av utvecklingsområden åtnjuter väljarnas popularitet i form av kryss. Extra intressant blir det på detaljnivå gällande respektive oberoende variabel. Att det finns ett samband mellan populära kommunstyrelseordföranden och en negativ utveckling i skolan, även om denna heller inte är signifikant. Samtidigt påvisar korrelationen att det potentiellt skulle gå att fastställa vid en större studie med fler fall, en studie som vi naturligtvis uppmuntrar att genomföras. Här finns flera potentiella anledningar till resultatet. Ett skulle kunna vara att kandidater som prioriterar och profilerar sig med trygghetsfrågor respektive företagsfrågor får fler kryss än kandidater som profilerar sig med skolan som sin viktigaste fråga. Att kandidater därefter fokuserar på de förstnämnda frågorna och har fler förslag att driva och genomföra förbättringar framstår inte heller som särskilt långsökt.

Att det går att uppnå viss prediktiv validitet för vår förklaringsmodell är också ett intressant fynd. Både med sex faktorer och med de tre mest relevanta faktorerna uppnåddes signifikant prediktiv validitet. Det blir intressant för att försöka förutspå minoritetsstyrens framgångar framöver och blir också till viss del användbart för politiska partier för att bistå i vilka frågor

som skulle kunna fokuseras på för att få större valframgångar i kommunala val. Samtidigt uppnår den bara ett R^2 värde på .231 och .196. Detta betyder att det fortfarande finns en hel del kvar som återstår för att förklara framgångarna. Att kunna förklara 23% respektive 20% av valframgångarna genom sex, respektive tre, relativt enkla faktorer genom att samla in data kan både framstå som högt och relativt lågt. Samtidigt kan det vara användbart för partier att förstå hur arbeten inom områden och nyckelpersoners popularitet kan kopplas till deras valframgångar.

6. Slutsats

Uppsatsen ämnar att utvidga kunskaperna inom områdena minoritetsstyren och valframgångar. Flera upptäckter har gjorts och relevansen för textens fokusområde har också kunnat påvisas. Kommunala styrens valframgångar korrelerar till viss del med nationellt resultat, men det i sig förklarar inte tillräckligt stor del för att vara ett komplett mått. Detta betyder att vidare undersökningar för att undersöka valframgångar på kommunal nivå blir relevanta och intressanta. För att komplettera det har vi hittat samband mellan kommunens utveckling och kommunstyrelsens ordförandes popularitet. Vi har också kunnat fastställa att en kommunstyrelses ordförandes popularitet har ett samband med valresultatet efter en mandatperiod, samt att kommunstyrelseordförandes popularitet är signifikant kopplat till en positiv utveckling inom både trygghet och företagsklimat.

Studien är heltäckande på så sätt att den tagit med samtliga möjliga kommuner som styrdes med minoritetsstyre och hade jämförbar data mellan 2014 och 2018. Att vi med vår modell kan förklara ungefär 20% av ett styres framgångar och därigenom potentiellt predicera ett styres valresultat är också relevant och bidrar till förståelsen för valsystemet och väljarbeteenden. Andra aspekter som hade kunnat vara intressant att undersöka hade kunnat vara att även inkludera de kommuner som vi ansåg vara problematiska att ha med i denna analys. Exempel på sådana kan exempelvis vara det antal kommuner som bland annat styrdes av partier som inte är med i riksdagen eller de kommuner som bytte styren under mandatperioden, samt vad detta byte berodde på.

Samtidigt skulle vidare studier kunna undersöka huruvida samma tendenser som vi hittat

även går att applicera på andra kommunala system, exempelvis i nordiska länder. En mer omfattande studie skulle också kunna göras om minoritetsstyren med fler mandatperioder inkluderade. Exempelvis hade en sådan undersökning med fördel kunna göras efter nästkommande val. Flera intressanta siffror som inte lyckades uppnå signifikans i vår analys, exempelvis kommunstyrelseordförandes popularitets negativa påverkan på skolresultat skulle eventuellt kunna uppnå användbara resultat vid mer omfattande studier. Det skulle också kunna vara intressant att titta på fler potentiella faktorer för att försöka göra en ännu bättre prediceringsmodell. Styrens exponering och marknadsföring skulle kunna vara en väsentlig

faktor. Här skulle man kunna undersöka fler faktorer som väljarna bedömer som viktiga valfrågor. Det skulle också vara intressant att exempelvis titta djupare på varför kommunstyrelseordföranden signifikant påverkar kommunens utveckling och om samma tendenser finns även när det gäller kommunala majoritetsstyren. Här skulle andra teorier kunna vara användbara att applicera. Samtidigt är vi nöjda över att vår uppsats kan bidra till en ökad förståelse för svensk inrikespolitik.

7. Referenser

Litteratur

Boverket, 2022. *Brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder* [Elektronisk]
<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/stadsutveckling/brottsforebyggande-och-trygghetsskapande-atgarder/> Hämtdatum: 2022-04-21

Chen, Xingwen - Zheng Zhu - Jun Liu, 2019. *Does A Trusted Leader Always Behave Better? The Relationship Between Leader Feeling Trusted by Employees and Benevolent and Laissez-Faire Leadership Behaviors* [Elektronisk]
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-019-04390-7> Hämtdatum: 2022-05-06

Elgenius, Gabriella - Magnus Wennerhag, 2018. *Förändring och kontinuitet i det svenska politiska landskapet* [Elektronisk]
<http://du.diva-portal.org/smash/get/diva2:1230159/FULLTEXT01.pdf> Hämtdatum: 2022-03-27

Esaiasson, Peter - Mikael Gilljam - Henrik Oscarsson - Lena Wängnerud, 2012. *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4 uppl. Stockholm: Norstedts Juridik.

Forsgren, Andreas, 2011. *Kommunal kompetensförsörjning – Nuläge och mellankommunal samverkan* - Sveriges Kommuner och Regioner [Elektronisk]
<http://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:426823/FULLTEXT01.pdf> Hämtdatum: 2022-04-11

Gidlund, Janerik - Anders Westlund, 1982. "Kommunalvalen och den kommunala demokratin" *Statsvetenskaplig tidskrift*, vol 85 nr 2. [Elektronisk]
<https://journals.lub.lu.se/st/article/view/3252/2829> Hämtdatum: 2022-04-08

Herfeld, Catherine, 2018. *The Diversity of Rational Choice Theory: A Review Note*.

[Elektronisk] <https://link.springer.com/article/10.1007/s11245-018-9588-7?noAccess=true>

Hämtdatum: 2022-03-30

Lithander, Jörgen 2021. *Nordisk studie om regionalpolitik och omställningsförmåga -*

Tillväxtanalys [Elektronisk]

https://www.tillvaxtanalys.se/download/18.1c875ed417bc5dac6191737f/1631858463135/Rapport_2021_05_Nordisk_studie_om_regionalpolitik_och_omst%C3%A4llningsf%C3%B6rm%C3%A5ga.pdf Hämtdatum: 2022-04-04

Kronvall, Alf 2022. *Fakta om de nordiska länderna - Nordiskt Samarbete* [Elektronisk]

<https://www.norden.org/sv/information/fakta-om-de-nordiska-landerna> Hämtdatum:

2022-05-01

Novus, 2022. *Viktigaste politiska frågan* [Elektronisk]

<https://novus.se/valjarforstaelse-arkiv/viktigaste-politiska-fragan/> Hämtdatum: 2022-03-28

Pallant, J. (2020). *SPSS Survival Manual: A Step by Step Guide to Data Analysis Using IBM SPSS* (7. uppl.). Maidenhead, England: Open University Press.

Stads- och kommunhistoriska institutet, 2021. *Kommunreform 1971* [Elektronisk]

<https://skhi.se/skhi/forskning/kommunreform1971.46447.html> Hämtdatum: 2022-05-10

Statistiska centralbyrån (SCB), 2021. *Folkmängd, topp 50* [Elektronisk]

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/topplistor-kommuner/folkmangd-topp-50/>

Hämtdatum: 2022-04-06

Stockholms stad, 2020. *Stockholms företagsklimat allt bättre* [Elektronisk]

<https://start.stockholm/aktuellt/nyheter/2020/09/stockholms-foretagsklimat-allt-battre/>

Hämtdatum: 2022-03-30

Sveriges Kommuner och Regioner, 2022. *Styren i kommuner och regioner håller*

[Elektronisk]

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/valmaktfordelning/nyhetsarkivvalmaktfordelning/arkivvalmaktfordelning/styrenikommunerochregionerhaller.63720.html> Hämtdatum:

2022-05-16

Sveriges Kommuner och Regioner, 2021. *Så styrs kommunen* [Elektronisk]

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/politiskstyrningfortroendevalda/kommunaltsjalvstyresastyrskommunenochregionen/sastyrskommunen.735.html> Hämtdatum: 2022-04-18

Sveriges Kommuner och Regioner, 2022. *Kommuner och regioner* [Elektronisk]

<https://skr.se/skr/tjanster/kommunerochregioner.431.html> Hämtdatum: 2022-03-28

Svenskt Näringsliv, 2021. *Ranking 2021* [Elektronisk]

https://www.foretagsklimat.se/ranking?factor=amount_of_business&skr_group=B4&sort=2015 Hämtdatum: 2022-04-03

Sveriges Kommuner och Regioner, 2021. *Tidigare öppna jämförelser trygghet och säkerhet.*

[Elektronisk]

<https://skr.se/skr/tjanster/oppnajokamforelser/trygghetochsakerhet/tidigareoppnajokamforelsertrygghetochsakerhet.2777.html> Hämtdatum: 2022-04-15

Skolverket, u.å.a. *All statistik om en skola, en kommun eller en huvudman och*

Skolinspektionens dokument. [Elektronisk]

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokA> Hämtdatum: 2022-04-03

SVT Nyheter, 2018. *C kritiserar egna partiets samarbete med SD i Ljusnarsberg:*

"Förkastligt" [Elektronisk]

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/orebro/c-kritiserar-egna-samarbete-med-sd-forkastligt>

Hämtdatum: 2022-04-26

SVT Nyheter, 2018. *Så styrs Sveriges kommuner*. [Elektronisk]

<https://www.svt.se/special/sa-styrs-Sveriges-kommuner/> Hämtdatum: 2022-04-11

Trelleborgs kommun, 2021. *Trygghetsvårdar* [Elektronisk]

<https://www.trelleborg.se/omsorg-och-hjalp/trygg-saker/brottsforebyggande-arbete/trygghetsvardar/> Hämtdatum: 2022-04-04

Valmyndigheten, 2019. *Valresultat 2014* [Elektronisk]

<https://www.val.se/valresultat/riksdag-region-och-kommun/2014/valresultat.html>

Hämtdatum: 2022-04-03

Valmyndigheten, 2021. *Valresultat 2018* [Elektronisk]

<https://www.val.se/valresultat/riksdag-region-och-kommun/2018/valresultat.html>

Hämtdatum: 2022-04-03

Vellinge Kommun, 2020. *Fortsatt gott företagsklimat i Vellinge* [Elektronisk]

<https://vellinge.se/nyhetsarkiv/2020/09/fortsatt-gott-foretagsklimat-i-vellinge/> Hämtdatum:
2022-04-20

Wännström, Johan (2015) *Minoritetsstyren i kommuner, regioner och landsting: Bättre beslut eller sämre demokrati?* Stockholm: Sveriges Kommuner och Landsting. [Elektronisk]

<https://skr.se/download/18.3d1f64e117fc1ceca46166b8/1648461201719/Minoritetsstyren%20i%20kommuner,%20regioner%20och%20landsting.pdf> Hämtdatum: 2022-03-27

8. Bilagor

Bilaga 1. Andel minoritetsstyren per län.

Gotland	0%
Östergötland	0%
Dalarna	7%
Norrbottn	7%
Södermanlands	11%
Värmlands län	13%
Västernorrland s län	14%
Örebro	25%
Västerbotten	27%
Västmanlands	30%
Hallands Län	33%
Stockholm	35%
Skåne	36%
Västra götaland	37%
Jämtlands län	38%
Blekinge	40%
Kalmar län	42%
Gävleborg	50%
Kronobergs län	50%
Jönköpings län	54%
Uppsala län	63%